

НАША ПОЉОПРИВРЕДА

ГОДИНА III

ТИТОГРАД, 1957

БРОЈ 5-6

РЕЗОЛУЦИЈА

Првог Конгреса пољопривредних инжењера и техничара ФНРЈ

I

— Општи привредни и друштвени развитак земље, а нарочито брза индустријализација, створили су основне услове за повећање пољопривредне производње и развој социјалистичких друштвених односа на селу.

— Резолуција Савезне народне скупштине о преспективном развоју пољопривреде и задругарства одредила је циљеве наше политике на селу и обележила путеве за њихово остварење. Досадашњи резултати у спровођењу те политике потврдили су њену правилност.

— Последњих година наша друштвена заједница посвећује развоју пољопривреде посебну пажњу. Досадашња улагања, као и знатно веће могућности нових улагања, стварају услове за све већу употребу савремених средстава у пољопривредној производњи. Исто тако наш досадашњи друштвени развитак нашао је и одговарајуће организационе форме, које омогућавају да се, уз социјалистичку проширену репродукцију, примене и рационално искористе савремена техничка средства за производњу, и то не само на социјалистичким газдинствима, већ кооперацијом са

задругама и на површинама индивидуалних произвођача. Обимна друштвена средства и нађене форме за њихово улагање у пољопривреду стварају услове за организацију пољопривредне производње на тековинама савремене науке, што је управо задатак пољопривредних стручњака.

— Наша заостала пољопривреда садржи у себи огромне производне резерве, те се уз примену савремених средстава може обезбедити њен убрзани развитак. Такав развој тражи одбацавање постојећег начина производње и његова замјена савремених средстава производње. Једино су тако могућни скокови у подизању приноса и производње. Међутим, треба подвући да се скоковит и стабилан развој производње не може остварити једностраном применом појединачних мера, већ комплексом мера и њиховим усклађивањем. Значајни резултати на многим крупним газдинствима, као и резултати које су многе земљорадничке задруге последњих година оствариле кроз кооперацију, показују да је овакво унапређење производње могућно и да је наша струка способна да га изврши. Са друге стране они исто тако показују да је изабрани пут развоја пољопривреде правилан и

да је наша струка способна да допринесе његовом бржем остварењу.

Убрзани развој пољопривреде тражи да радна мјеста за највећи број пољопривредних инжењера и техничара буду у земљорадничким задругама и на социјалистичким пољопривредним газдинствима где је они треба да непосредно организирају и руководе производњом. С обзиром на наше услове, где је повећање производње везано за развој социјалистичких друштвених односа, пољопривредни стручњаци морају ради остварења савремене производње да се боре за развој пољопривредних организација, као носиоца социјалистичке проширене репродукције у пољопривреди. Како је унапређење претјасног дела пољопривреде везано за развој земљорадничких задруга као производних организација, то пољопривредни стручњаци морају да се боре за њихово развијање. Јачање задруга као производних организација логично је и везивањем сељака за задругу путем што ширег подруштљавања процеса производње разним формама кооперације.

Према томе, мјесто, улога и задаци пољопривредних стручњака битно су се изменили у односу на раније стање. Данас пољопривредни стручњак пре свега као стручно — технички и привредни руководилац и организатор, једном ријечу учесник у производњи, са увођењем у пољопривредну производњу савремених научних достигнућа и техничких средстава, да би одговорио своје задатку мора стално да прати савремени достигнућа на свом пољу рада и да познаје политико-економске проблеме земље. Технички савремено опремљена пољопривреда и стручни кадрови наоружани знањем да примене технику у условима социјалистичког кретања цијело друштво омогућавају друштвену и техничку револуцију у пољопривреди и на селу.

Да би се пољопривредним стручњацима као непосредним организаторима производње помогло, потребно је да се оствари тесна веза између организација пољоприв-

редне службе (научних установа, факултета и института, пољопривредних школа, радних пољопривредних станица) и пољопривредних производних организација. Једино је тако могућно да се расположиве снаге ефикасно искористе и остваре задаци који стоје пред нашом струком. Треба имати у виду, да се не само стручњаци који раде у производњи морају оспособљавати за нове задатке, већ и стручњаци који раде на другим радним местима те и свој рад прилагођавати потребама које намеће производња.

Да би пољопривредна струка у целини одговарала постављеним задацима на унапређењу и преображају пољопривреде, потребно је да Савез друштва, друштва и подружнице пољопривредних инжењера и техничара:

а) Изналазе форме за уздизање својих чланова путем брзог преношења стечених искустава и упознавања с најновијим научним и техничким достигнућима. Препоручује се организовање саветовања по ужим струкама, зранама пољопривредне производње и производима. На тој основи, многе поставке Резолуције Савезне народне скупштине о перспективном развоју пољопривреде и задругарства могу се разрађивати за конкретне услове појединих рејона и пољопривредних организација.

б) Бољим усклађивањем рада разних установа пољопривредне службе обезбјеђују преношење научних тековина у праксу.

в) Мобилизу своје чланове у изради програма развоја пољопривреде на свом подручју као и у извршењу тих програма.

д) Остваре најужу сарадњу с осталим организацијама инжењера и техничара као и другим друштвеним организацијама на решавању техничко-економских и других проблема у пољопривреди.

е) Раде на стручном оспособљавању пољопривредних произвођача у пољопривредним организацијама, имајући у виду да само стручно оспособљени произвођачи могу рационално користити савре-

мена техничка средства за производњу и постићи високу продуктивност.

— Конгрес сматра да нарочито пажњу треба посветити широј примени и усавршавању система наградивања по јединици производа. Отуда препоручује свима пољопривредним стручњацима да се у својим организацијама паралелно боре и за модернизацију производње и за увођење награђивања по јединици производа, јер је то у интересу не само појединца већ и радних колектива и цијеле заједнице.

II

Висока производња ратарских култура, нарочито пшенице и кукуруза, може се постићи сетвом високоприносних сората, односно хибрида, и применом најсавременијег система свеукупних мјера обрачунаних на стварање најповољнијих услова за пораст и развиће биљних форми.

Да бисмо то постигли, потребно је у нашим условима створити:

— Најповољнији ваздушно-водни режим и биланс хранлива у земљишту, који заштијева савремена висока производња одређених култура. Зато је потребно пронаћи органични слој одговарајућим средствима и методама, које обезбеђују стварање таквог културног стања земљишта да оно буде оспособљено за давање максималних приноса. Упоредо с овим, или зависно од овог, бихе потребно решавати најосновније проблеме систематизације наших земљишта у ширем смислу.

— За постизање високих приноса потребно је обезбедити складно дејство свих агромера. У склопу овог мера посебна улога припада ђубривима. Зато је потребно смјелје ићи на употребу већих количина минералних ђубрива, водећи притом рачуна о потребама самих биљака, с обзиром на принос и стање одређеног земљишта. Недокупуто је даље пренебрегавање значаја стајеког ђубрива и потребе његовог повећања, правилног чувања и коришћења.

— Повољне услове створене системом агромера — најрационалније ће искористити само високоприносне сорте и форме културних биљака. Зато се пред наше истраживачке установе поставља као неодложан задатак: одабирање постојећих домаћих и страних и даља селекција најкултурнијих сората и то: код пшенице — високоприносних сорти прилагођених условима реона, а код кукуруза — најповољнијих хибрида за потребе различитих реона гајења. Решење овог задатка подразумева и решење проблема реонизације.

— За практично решење проблема постизања највиших приноса, потребно је путем најбоље повезаности пољопривредне службе и производних организација разрадити конкретне производне процесе, с обзиром на услове реона и могућности постизања високих приноса. Зато је потребно да научне установе разраде целокупан процес на бази својих и страних искустава, водећи посебно рачуна о основној обради, ђубрењу и густини склопа усева, као факторима од којих данас највише зависи успјех производње. У том смислу ће и њихов будући рад бити усретсрешен на усавршавање тих мјера. При разради овог проблема мора се увијек имати у виду само таква производња која је за друштвено заједницу и саме произвођаче најеконичнија.

— Пошто висока производња заштијева обавезну примену савремене механизације при обради, пези и берби усева, неопходно је што пре ријешити проблеме најподесније механизације за савремени производни процес за поједине културе. Овај проблем ће бити решен само заједничким напорима агротехничара, селекционара, стручњака за механизацију, конструктора и самих произвођача, саобразно захтевима одређених култура и условима одређених произвођачких организација, (крупних социјалистичких газдинстава и земљорадничких задруга као организатора и носилаца производње и кооперације).

Константна и висока производња ратарских култура могућна је само

уз услов подизања сточарске производње, од које у крајњој мјери она и зависи. Имајући у виду ту чињеницу, високом производњом у ратарству обезбедићемо крмну базу за сточарство. Посебна пажња у нашем раду треба да се посвети гајењу крмног биља а нарочито млечерке и црвене детелине.

III

— За даљи развитак целокупне пољопривреде, посебни значај има унапређење сточарске производње. Већ досад постигнути резултати у ратарству траже бржи пораст сточарске производње. Уколико се учешће сточарске производње у укупној пољопривредној производњи не повећа, и даље повећање ратарске производње било би доведено у питање. За брже унапређење сточарства потребно је:

— Поред досад преузетих економских мјера и даље разрађивати и решавати проблеме гарантованих цена сточарских производа; усклађивању цена сточне хране и сточних производа; проблем прераде и ускладиштења сточарских производа; усклађивање извоза сточарских производа с потребама домаће потрошње и сл., те на тај начин стално побољшавати услове за унапређење ове гране.

— Основна оријентација у овој грани треба да буде висока производње, која се може остварити повећањем броја стоке по јединици површине, нарочито код крупних газдинстава, и бржом оријентацијом на увођење високопродуктивних раса. Целокупни рад научних установа, пословних савеза и произвођачких организација на селујцији стоке треба да се усмјери на решавање предњег проблема. У ту сврху нарочито треба развити и побољшавати контролу млечности, писивости, това, меринизацију, вјештачког осемењавања, приплодне центре и слично.

— Од посебног значаја за унапређење сточарске производње је повећање продуктивности рада и смањење трошкова производње. Механизована производња јефтине сточне хране и механизована при-

према имају одлучујућу улогу. Изградња објеката за смјештај стоке, сточне хране и производа сточарства треба посветити посебну пажњу, оријентисајући се на најеконичнија решења, уз обезбеђење најповољнијег технолошког процеса. За повећање продуктивности рада у сточарству од посебног су значаја уређаји за спремање сточне хране, уређаји за механичку мјезу крава, аутоматске хранилице, свишаре за зрно и крму, аутоматска појила, прегоонски пашњаци и сл.

— За побољшање стања на тржишту меса, млека, масноће, јаја и других сточарских производа од нарочитог је значаја да се стручњаци у пољопривредним организацијама ангажују у изради и спровођењу програма унапређења говедарства, това говеди и свиња, организовања живинарских фарми итд. Општи програм развоја сточарства управо треба да се заснива на тим конкретним програмима произвођачких организација.

IV.

За даље побољшање и мењање структуре исхране становништва за економско јачање воћарско-виноградарских подручја, потребно је приступити подизању воћарско-виноградарске производње као и објекта за прераду, дораду и ускладиштење производа воћа и грожђа.

Да би се у овом погледу постигли одговарајући резултати, неопходно је предузети следеће мере:

— Прићи обнови воћњака и винограда на савременим принципима науке и технике, и то првенствено на општедруштвеном сектору и здруженим површинама индивидуалних произвођача у кооперацији са задругом.

— При подизању нових воћњака и винограда нарочито водити рачуна да се подижу засади висококоњатурних племенитих врста воћа и сточних сората грожђа. Притом имати у виду продуктивност и рентабилност улагања.

— Као и у ратарству, у воћарству и виноградарству неходно је изнаћи одговарајућа агротехничка

решења за високе приносе, у чему проблем биланса трајљивих материја у земљишту има посебан значај, јер се том питању није досад посвећивала довољна пажња.

— Читав рад на обнови воћарства и виноградарства-кадрови, расадници, селекција, механизација, заштита, тржиште, транспорт, прерада, реонизација и друго-треба усмерити на подизање великих плантажних засада, који ће обезбедити масовну, јевтину и типизирану производњу за домаће тржиште, а наполе оспособити се за конкурентску борбу на спољњем тржишту.

V

Убрзани развој пољопривреде на широком фонду тражи велики број квалитетног стручног кадра. Поштојећи систем школовања, опремљеност и број школа немогу да удоволе овим потребама. Због тога Конгрес налаже организацијама -Савезу друштава, друштвима, подружницама и члановима да се а-

нгажују код надлежних органа и на својим радним местима да се ови недостаци отклоне.

VI

Социјалистички пут развоја пољопривреде и напред предложене мере за њено унапређење треба да служе Савезу, друштвима, подружницама пољопривредних инжењера и техничара и целокупном чланству као смернице за рад на радним местима, а посебно за активно колективно учење при изради програма развоја пољопривреде у појединим подручјима и код производних организација.

Први Конгрес пољопривредних инжењера и техничара, тумачећи жеље целокупног чланства, констатује њихову чврсту решеност и једнодушност, да ће користећи се тековинама савремене агрономске науке, и поред свих теškoћа дати све од себе и истрајати у решавању задатака, на путу социјалистичког преображаја села.